

Ministerie van Financiën
De heer J.A.G. van Es
Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen / afdeling Winst
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Nieuwegein, 1 oktober 2014

Ref: RvdD/JZ/01102014
Betreft: problematiek pensioen in eigen beheer DGA

Geachte heer Van Es,

Met verwijzing naar onze bespreking over de problematiek rond het pensioen in eigen beheer van de DGA, sturen wij u hierbij onze input om te komen tot een structurele oplossing. Deze oplossing kan wat SRA betreft gevonden worden in de vorming van een oudedagsreserve, mits vormgegeven onder voorwaarden. Hieronder treft u onze visie aan, met het vriendelijke verzoek deze mee te nemen in uw besprekingen met de staatssecretaris van Financiën.

De problematiek

SRA erkent en herkent de diverse problemen rond het pensioen voor de directeurgroootaandeelhouder. Deze problemen worden naar ons oordeel primair veroorzaakt door de fiscale waarderingsbeperkingen. De fiscale waarderingsbeperkingen hebben in combinatie met de relatief lage rentestand tot gevolg gehad dat een groot verschil is ontstaan tussen de werkelijke waarde van pensioenverplichtingen enerzijds en de fiscale waarde anderzijds. Omdat de fiscale waarde dwingend in de fiscale balans dient te worden opgenomen, maar bovendien in de praktijk ook vaak in de vennootschappelijke jaarrekening werd opgenomen, is voornoemd verschil zowel fiscaal als vennootschapsrechtelijk aanwezig. Dit vertaalt zich niet alleen in feitelijke dekkingstekorten maar voedt ook de discussies over de vraag of het gevoerde dividendbeleid mogelijk tot een (fictieve) afkoop van het volledige dga-pensioen heeft geleid. Dat het dividendbeleid in overeenstemming is geweest met het kapitaalbeschermingsrecht doet aan die discussie niet af.

Het geconstateerde waarderingsverschil kan worden geëlimineerd door de fiscale waarderingsbeperkingen af te schaffen en ook fiscaal de werkelijke waarde van de pensioenverplichtingen te accepteren. SRA realiseert zich evenwel dat dit thans tot een aanzienlijk budgettair nadeel voor de overheid zou leiden en dus op dit moment helaas niet te verwezenlijken is. Een oplossing voor het geconstateerde probleem dient derhalve langs een andere weg te worden bereikt.

Oudedagsreserve

Eerder is voorgesteld om een oudedagsreserve voor de dga te introduceren. SRA acht deze oplossing onder nadere voorwaarden acceptabel en werkbaar in de praktijk. In dat kader stelt SRA het volgende voor:

1. Alle huidige pensioenrechten die in eigen beheer zijn verzekerd, kunnen zonder heffing van IB of LB worden afgestempeld tot de waarde die in de fiscale balans ter zake is opgenomen.
2. Die afgestempelde rechten worden vervolgens geaccepteerd en gecontinueerd. Verdere opbouw van nieuwe aanspraken is echter niet meer mogelijk. De resterende pensioenrechten worden wel geïndexeerd overeenkomstig hetgeen in de pensioenbrief is opgenomen.
3. De huidige of toekomstige pensioengerechtigden krijgen de mogelijkheid de afgestempelde pensioenrechten tegen een fiscaal gunstig tarief volledig af te kopen. Daarbij zou voor wat betreft de tariefstelling onderscheid kunnen worden gemaakt tussen reeds ingegane pensioenregelingen enerzijds en nog niet ingegane regelingen anderzijds. De contante waarde van de in de (verre) toekomst over de jaarlijkse pensioenuitkeringen verschuldigde inkomstenbelasting zal in het eerste geval namelijk hoger liggen dan in het tweede geval. Bij die afkoop wordt geen revisierente berekend. Op deze manier worden de gerechtigden tot de pensioenregeling uitgenodigd van deze afkoopmogelijkheid gebruik te maken.
Velen zullen daar naar ons idee ook gebruik van maken. De waarde na aftrek van de verschuldigde belasting komt voor directe besteding in aanmerking of leidt tot een verbetering van de eigenvermogenspositie bij de desbetreffende bv's of dga's. De vrijval van de pensioenverplichting leidt niet tot heffing van vennootschapsbelasting.
4. Er wordt een oudedagsreserve voor de dga geïntroduceerd. Dit betekent concreet dat ten laste van de winst een bedrag aan een oudedagsreserve kan worden gedoteerd. De dotatie aan die reserve is afhankelijk van het aan de dga toegekende loon, waarbij de grondslag is gemaximeerd op bijvoorbeeld € 150.000. De reserve is gekoppeld aan een bepaald persoon. De stand van de reserve wordt niet geïndexeerd, maar als compensatie voor het gebrek aan oprenting, is het dotatiepercentage relatief hoog. De oudedagsreserve maakt onderdeel uit van het eigen vermogen van de bv. Dit is gunstig voor de financierbaarheid van het mkb en levert ook de mogelijkheid op eerder tot dividenduitkeringen over te gaan dan thans het geval is.
5. Vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd kan geen dotatie meer aan de oudedagsreserve plaatsvinden. Vanaf dat moment neemt de oudedagsreserve gedurende een periode van bijvoorbeeld 15 jaren jaarlijks met een evenredig deel af ten gunste van de winst van de bv. Voor zover dat evenredige deel daadwerkelijk wordt uitgekeerd aan de dga, vormt die uitkering een aftrekpost voor de bv en wordt het uitgekeerde bedrag bij de dga belast. De bv en dga hebben ook de mogelijkheid het bedrag van de oudedagsreserve volledig af te storten bij een verzekeraar ten gunste van een oudedagslijfrente. In dat geval vindt evenmin heffing bij de bv plaats. Uiteraard worden de jaarlijkse lijfrentetermijnen dan belast bij de dga.

6. Wanneer de dga komt te overlijden, valt de gevormde oudedagsreserve ten gunste van de winst vrij. De nabestaande partner of kinderen van de dga kunnen er evenwel voor kiezen het bedrag van de oudedagsreserve gedurende een periode van 10-15 jaar in jaarlijks gelijke termijnen aan hen te laten uitkeren. Die uitkeringen zijn dan bij hen belast, en in dat geval vindt geen vrijval plaats bij vooroverlijden van de dga.
7. In alle gevallen waarin de vermogenspositie van de dga zodanig is, dat het bedrag van de oudedagsreserve niet meer kan worden uitgekeerd, valt de reserve onbelast vrij. De bv noch de dga of diens nabestaanden worden dan belast voor het bedrag van de vrijval. Dat zou evenwel anders kunnen zijn indien evident sprake is geweest van het onrechtmatig onttrekken van gelden aan de bv waardoor bedoeld tekort is ontstaan.
8. Pensioengerechtigden krijgen op het moment van de invoering van de oudedagsreserve de mogelijkheid om onbelast af te zien van de aanwezige pensioenrechten onder de voorwaarde dat tot het bedrag van de fiscale waarde van de pensioenverplichting een eerste dotatie wordt gepleegd aan de oudedagsreserve.

Voor meer informatie over de SRA-visie op de pensioen in eigen beheer-problematiek kunt u contact opnemen met de fiscalisten van SRA Bureau Vaktechniek: dr. Ruud van den Dool (06 223 74 129) of drs. Jan Zweekhorst RB (06 51520951).

Met vriendelijke groet,

drs. Saskia Danse
public affairs